

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT
EN

VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Instructies ondernemingsplannen 2020-2024

Uiterlijk op 31 maart 2020 moeten de nieuwe ondernemingsplannen van de Vlaamse overheid worden gefinaliseerd. In deze mededeling zijn de inhoudelijke, procedurele en praktische instructies voor de opmaak van de uitvoeringsrapporten 2019, de meerjarige en de jaarlijkse ondernemingsplannen 2020 opgenomen.

In het bestuursdecreet van 7 december 2018 zijn een aantal wijzigingen aangebracht m.b.t. de opmaak en rapportering over ondernemingsplannen. De verplichtingen m.b.t. de ondernemingsplannen zijn opgenomen in [Artikel III.61](#), [Artikel III.62](#) en [Artikel III.63](#).

Ter voorbereiding van de eerste ondernemingsplannen van de nieuwe regeerperiode 2019-2024 werden de volgende instructies uitgewerkt.

2.1. Wie maakt de ondernemingsplannen op?

Volgens het bestuursdecreet stelt, voor de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen de **Vlaamse Regering**, op voorstel van het hoofd van het departement of het intern verzelfstandigd agentschap, jaarlijks een ondernemingsplan vast. De 'vaststelling' van de ondernemingsplannen wordt **gedelegeerd aan de bevoegde vakminister**. Deze delegatie zal worden opgenomen in de geplande wijziging van het delegatiebesluit en dit ter uitvoering van het bestuursdecreet. De 'vaststelling' van het definitieve ondernemingsplan kan gebeuren door de ondertekening door de vakminister. Dit is echter niet noodzakelijk.

Voor de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen stelt de **raad van bestuur**, in samenspraak met de Vlaamse Regering, jaarlijks een ondernemingsplan vast. Samenspraak moet in de gewone betekenis van het woord worden opgevat als dialoog, overleg, onderhandeling. Het laatste woord blijft wel bij de raad van bestuur die het ondernemingsplan vaststelt. Ook hier is geen handtekening vereist voor de definitieve vaststelling van het ondernemingsplan.

In het bestuursdecreet is ook bepaald dat de Vlaamse Regering **nadere regels** kan vaststellen over deze ondernemingsplannen. Hieraan wordt via deze mededeling met instructies voor de ondernemingsplannen invulling gegeven.

2.2. Evaluatie leidend ambtenaar

Het ondernemingsplan blijft een element voor de planning en de evaluatie van de leidend ambtenaar. Het ondernemingsplan biedt namelijk een goed overzicht van zowel de recurrente taken van een entiteit als de jaarlijkse/eenmalige opdrachten. Voor meer informatie kunt u terecht onder [PLOEG-TOP](#).

2.3. Focus van de eerste ondernemingsplannen?

De eerste ondernemingsplannen van een nieuwe regeerperiode zijn een verdere operationele vertaling van de doelstellingen in de beleidsnota's en hebben dus vooral een **meerjarig perspectief**¹. Ze bevatten de beleids- en beheersdoelstellingen en de operationele vertaling ervan in projecten en processen.

Er moet hierbij ook een invulling van het **ondernemingsplan 2020** worden toegevoegd bv. via een bijlage. Deze invulling van het eerste jaar mag ook geïntegreerd worden in het meerjarig perspectief van het ondernemingsplan. In het ondernemingsplan moet via een bijlage ook een beperkte **uitvoeringsrapportering 2019** worden toegevoegd. Het ondernemingsplan kan desgevallend bepalingen omvatten inzake de toewijzing door de Vlaamse Regering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij de doelstellingen van het departement of agentschap. In het bestuursdecreet is een afwijking voorzien voor de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn. Het ondernemingsplan van de Lijn moet geen meerjarige beleids- en beheersdoelstellingen bevatten.

2.4. Structuur ondernemingsplannen

In de vorige ondernemingsplannen werd reeds een onderscheid gemaakt tussen beleidsdoelstellingen en doelstellingen m.b.t. recurrente taken en beheersdoelstellingen. Door de introductie van de nieuwe structuur van beleidsnota's (indeling in beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen) en beleids- en begrotingstoelichtingen (zowel nieuwe beleidsinitiatieven als bestaande beleidsprocessen) wordt voorgesteld om bij de vertaling van deze beleidsdoelstellingen naar de respectievelijke organisatiedoelstellingen te verwijzen naar deze structuur zodat het een op elkaar voortbouwend logisch geheel vormt.

In de richtlijnen voor de opmaak van beleidsnota's en beleids- en begrotingstoelichtingen is vandaag al bepaald dat het nuttig is om te vermelden welke entiteiten van de Vlaamse overheid meewerken aan deze beleidsdoelstellingen. De beleidsdoelstellingen zullen in de ondernemingsplannen worden doorvertaald naar strategische en operationele organisatiedoelstellingen. Deze organisatiedoelstellingen moeten niet steeds 1 op 1 samenvallen met de beleidsdoelstellingen. Een goede duiding van de verhouding met deze beleidsdoelstellingen is wel van belang. De doorvertaling in organisatiedoelstellingen biedt ook de mogelijkheid om het beperkt detailniveau in de beleidsnota's en beleids- en begrotingstoelichtingen aan te vullen met meer gedetailleerde informatie. Voor zover mogelijk wordt de structuur van de ondernemingsplannen afgestemd op de structuur van de beleidsnota en de BBT. Op die manier zijn de beleidsnota's en de beleids- en begrotingstoelichtingen enerzijds en de ondernemingsplannen complementair en vormen ze één logisch geheel. De operationele vertaling van de doelstellingen uit de beleidsnota's en beleids- en begrotingstoelichtingen gaat idealiter gepaard met vermelding van de vooropgestelde indicatoren en/of kengetallen en waar mogelijk met vermelding van VTE.

○ Horizontale strategische doelstellingen

Bij de opmaak van de beleidsnota's werd nog niet gekozen om transversale of horizontale doelstellingen voor de volledige Vlaamse overheid te introduceren.

¹ Er is een evaluatie uitgevoerd van de eerste generatie meerjarige ondernemingsplannen: <https://overheid.vlaanderen.be/evaluatie-ondernemingsplan20152019>

In de ondernemingsplannen moeten wel een aantal horizontale strategische doelstellingen aan bod komen:

- **Aanbevelingen Audit Vlaanderen:** de acties gericht op het verhogen van de maturiteit van het risicomanagement en op het versterken van de organisatiebeheersing/interne controle van de eigen organisatie en anderzijds de wijze waarop de entiteit omgaat met de aanbevelingen uit de verschillende audits van Audit Vlaanderen.
- **Opvolging personeelsbesparing:** de entiteit schat in hoeveel koppen het komende jaar zullen worden bespaard, met duiding van de aanleiding van de besparing.
- **Preventieplan:** doelstellingen en maatregelen in het kader van welzijnsbeleid (bvb arbeidsveiligheid, gezondheid, ergonomie, psychosociaal welzijn).
- **Diversiteitsplan:** Doelstellingen en acties die de entiteit zal ondernemen op het gebied van diversiteit en gelijke kansen.

○ **Personeelsplan als bijlage bij ondernemingsplan**

Het ondernemingsplan vormt het vertrekpunt voor het actualiseren of wijzigen van het personeelsplan. Waar mogelijk wordt er een koppeling gemaakt met arbeidsplaatsbeheer en processen. Meer informatie over personeelsplan vindt u [hier](#)

Om de leesbaarheid van de ondernemingsplannen te verhogen, kan gebruik gemaakt worden van de richtlijnen van Heerlijk Helder (zie: <https://overheid.vlaanderen.be/communicatie/heerlijk-helder/20-tips-voor-een-heldere-taal-en-heldere-teksten>).

2.5. Procedure en timing ondernemingsplannen

De ondernemingsplannen (uitvoeringsrapportering 2019, meerjarig en jaarlijks OP 2020) moeten uiterlijk op 31 maart 2020 worden vastgesteld.

In [artikel 43 § 2, 3°](#) van het Besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van de Vlaamse codex Overheidsfinanciën (BVCO) is het **voorafgaande advies** van de Inspectie van Financiën voorgeschreven over *'3° ontwerpen van reorganisatie- en personeelsplannen en het eerste ondernemingsplan van een regeerperiode'*. In geval van een negatief advies van IF moet er een **begrotingsakkoord** worden aangevraagd. De procedure zoals voorzien in [artikel 54 BVCO is dan van toepassing](#).

Na dit advies van de Inspectie van Financiën kan het ondernemingsplan vastgesteld worden. Het moet niet meegedeeld worden aan de Vlaamse Regering.

2.6. Publicatie van de ondernemingsplannen – rapportage Vlaams Parlement

Van de instanties van de Vlaamse overheid wordt verwacht dat ze alle definitief vastgestelde ondernemingsplannen indienen via het e-mailadres publicaties@vlaanderen.be. Dit moet een niet ondertekende versie zijn.

Om de integriteit en de toegankelijkheid van informatie op lange termijn te waarborgen, moeten de ondernemingsplannen in een digitaal duurzaam formaat worden aangeleverd, namelijk PDF/A.

De in de publicatiedatabank gepubliceerde ondernemingsplannen worden jaarlijks overgemaakt aan het Vlaams Parlement én aan het Agentschap voor Overheidspersoneel (Ago). Ago zal een totaaloverzicht aan de minister van bestuurszaken bezorgen. Deze werkwijze is een invulling van de verplichting in het bestuursdecreet om de ondernemingsplannen te publiceren op de centrale website van de Vlaamse overheid.

2.7. Traject en ondersteuning

De entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen bij de opmaak van de ondernemingsplannen gebruik maken van het gemeenschappelijk monitoringssysteem 'Traject'. Het is vooralsnog niet mogelijk om daarin de Inhoudelijke Structuurelementen en Beleidsvelden toe te voegen. De doelstellingencascade met onderliggende projecten en processen kunnen wel via de rapporten Medium-level en Medium-level Tabel weergegeven worden. Voor verdere info over het gebruik van Traject kan contact genomen worden met het [aanspreekpunt](#) van de entiteit of helpdesktraject@vlaanderen.be.

Op de webpagina's <https://overheid.vlaanderen.be/ondernemingsplan> zijn deze instructies en nog bijkomende informatie ontsloten. Via een aantal [raamovereenkomsten voor het thema 'organisatie'](#) kan nog op bijkomende ondersteuning beroep worden gedaan.

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Jan JAMBON

VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Bart SOMERS